

OPENBARE MONTESSORISCHOOL VOOR BASISONDERWIJS

Joh. Bogaardstraat 16a
2151 CV Nieuw Vennep
tel: 0252 675 65 5
fax: 0252 682 03 2
www.montboog.nl

**Over de Montessori-filosofie
en de praktische invulling daarvan
op Montessorischool
“De Boog”
te Nieuw Vennep.**

veel gestelde vragen

Een handreiking voor ouders die
overwegen
hun kind op onze Montessori basisschool
aan te melden.

VOORWOORD

Het is bedoeling in dit boekje de belangrijkste aspecten van het Montessorionderwijs toe te lichten aan de hand van een aantal vragen, zoals ouders die regelmatig aan ons stellen.

Daarnaast wordt ingegaan op de invulling van een aantal praktische zaken op onze school 'De Boog' te Nieuw Venneep.

De kern van de Montessorigedachte kan met de volgende begrippen worden omschreven:

- *'Bij ieder kind een ontwikkeling die aansluit bij de individuele mogelijkheden'*
- *'Help mij het zelf te doen'*
- *'Werken in heterogene groepen'*
- *'Voorbereide omgeving'*
- *'Vrijheid in gebondenheid'*
- *'Zorg voor de omgeving'*

In dit boekje wordt nader beschreven wat we met deze "oneliners" bedoelen.

Binnen de Montessorifilosofie zijn er scholen die zich strikt beperken tot de oorspronkelijke leer van Montessori en er zijn scholen die open staan voor moderne leer- en opvoedingsmethodes binnen de uitgangspunten van het aangeboden Montessorionderwijs.

Montessorischool "De Boog" gaat ervan uit dat er na de dood van Maria Montessori zinvolle ontwikkelingen op gang zijn gekomen die zij niet in haar onderwijs heeft kunnen verwerken. Het onderwijs is constant in beweging en dat vereist hernieuwde bezinning op allerlei nieuwe ontwikkelingen.

Montessorionderwijs is bij uitstek adaptief onderwijs en staat daarmee open voor de ontwikkeling van leermiddelen waarmee het kind zich beter kan ontwikkelen. De opkomst van de computer met een individuele leergang door de verschillende ontwikkelingsgebieden hebben is dan ook omarmd en integraal ingevoerd binnen ons onderwijsaanbod. Datzelfde geldt voor het genormeerde leerlingvolgsysteem van het CITO en het Realistisch Rekenen op de basisschool.

Wij zijn vooral geïnteresseerd in de individuele ontwikkeling die het kind op school doormaakt. Die volgen we nauwkeurig en daar brengen we ook gedetailleerd verslag over uit. We richten ons onderwijs daar uitdrukkelijk op in.

Daarnaast willen we verslag doen hoe het kind zich ontwikkelt in vergelijking met andere kinderen in brede zin. We krijgen daar inzicht in door het afnemen van genormeerde toetsen .

Voor ons is het van belang het lerend vermogen van de kinderen aan te spreken vanuit de vertrouwde situatie van de klas. Een dergelijk gevormd leerklimaat biedt de kinderen optimale ontwikkeling in een veilige leeromgeving.

Praktisch uitgewerkt:

Op onze school worden kinderen niet afgerekend op het "anders zijn". Verschillen worden bij ons niet genegeerd maar geaccepteerd en ingebouwd in het gedrag van leerkrachten en kinderen..

De acceptatie en het omgaan met verschillen spelen dan ook een belangrijke rol op onze Montessori basisschool.

Peter Schreuder
(directeur)

Waar komt de naam Montessori-onderwijs vandaan?

Onze vorm van onderwijs ontleent haar naam aan haar oprichtster dr. Maria Montessori. Zij was de eerste vrouwelijke arts van Italië en werd later hoogleraar in de antropologie aan de universiteit van Rome. In opdracht van de regering stichtte zij in de sloppenwijken van Rome haar “Casa dei Bambini”, waar kinderen van ouders die buitenshuis werkten werden begeleid.

Haar specifieke werkwijze, uitgaande van een individuele aanpak, bleek zo succesvol, dat deze methode vervolgens ook bij de meer bevoorrechte kinderen werd toegepast.

Centraal in haar ideeën over begeleiding van kinderen naar de volwassenheid staat wat het kind mede zelf aangeeft nodig te hebben. Door observatie herkende zij een natuurlijke drang tot leren bij alle kinderen. Maria Montessori wijdde haar leven aan de uitbouw van haar wetenschappelijke visie op opvoeding en onderwijs. Dat haar ideeën nog steeds actueel zijn blijkt wel uit de voortdurende groei van het Montessorionderwijs. Maria Montessori bracht haar laatste levensjaren in Nederland door.

Sinds wanneer kennen wij Montessorionderwijs in Nederland?

De eerste Montessorischool in Nederland werd in 1916 opgericht. Op dit moment telt Nederland +/- 180 Montessorischolen voor basisonderwijs. Er zijn inmiddels ook 15 scholen voor voortgezet onderwijs die het onderwijssysteem van Maria hanteren.

Wat is de betekenis van Montessori opvoeding en Montessorionderwijs?

“Help mij het zelf te doen” is de kern van wat Montessorionderwijs inhoudt. Het kind zelf is de bouwer van zijn persoonlijkheid maar wordt daarbij wel begeleid door de leerkracht.

Maria Montessori onderkende in het kind een natuurlijke drang tot zelfontplooiing, gekenmerkt door perioden van verhoogde activiteit. Het onderwijs speelt in op deze zogenaamd “gevoelige periode”. Kinderen kunnen op een Montessorischool werken vanuit een interne gedrevenheid, die door de omgeving wordt herkend en ingezet.

Hieruit vloeit voort dat uw kind op ‘De Boog’ vrijheden krijgt in het zelfstandig kiezen van werkjes en materialen. Uw kind mag zich vrij door de klas bewegen, praten en contacten leggen, binnen de grenzen van wat sociaal acceptabel is en in het leerkader past dat door de leerkracht aangeboden wordt. Een Montessoriklas aan het werk ziet er dan ook anders uit dan een reguliere schoolklas, waar de leerkracht centraal staat en bepaalt wat alle kinderen van de klas doen.

Het werk van uw kind wordt dan ook niet met dat van klasgenootjes vergeleken door een waardering met cijfers. De ontwikkeling van het individuele kind staat bij ons centraal. Het werk wordt gewaardeerd naar aanleiding van het lerend vermogen van een kind. Naar ouders toe verwoorden we zowel de inspanningen die het kind levert als de uiteindelijk bereikte resultaten in absolute termen.

De leerkrachten hechten grote waarde aan een prettige leer- en werkomgeving, waarbinnen kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en om leren gaan met verantwoordelijkheden op hun niveau.

Wat is de rol van het Montessorimateriaal in relatie tot de ontwikkeling van het jonge kind?

Montessorimateriaal voldoet aan een aantal kenmerken:

- Het is uitnodigend om mee aan de slag te gaan.
- Het is van een goede kwaliteit.
- Het richt zich op die ene activiteit die geleerd gaat worden.
- Het heeft een ingebouwde controle.

In de leeftijd van vier tot zes jaar wordt er veel gewerkt met zintuiglijke materialen. Deze zijn gericht op de ontwikkeling van gehoor, zicht, reuk en tastzin. Het gebruik van deze materialen is gericht op het bevorderen van de relatie tussen handelen en denken, het doen van dingen draagt immers bij tot het (over)denken.

Daarnaast zijn er materialen die tot doel hebben de intellectuele vaardigheden te ontwikkelen. Deze materialen in een stijgende moeilijkheidsgraad leren de kinderen ook om de stap te maken van concreet tot abstract denken. Het bijzondere van veel Montessorimaterialen is dat het kind zelf kan vaststellen of de opdrachten juist zijn uitgevoerd en hierdoor wordt de zelfwerkzaamheid bevorderd. Het leerproces verloopt van handelend verkennen, via ontdekken en herkennen, tot oefenen en uiteindelijk het beheersen.

Voor welke leeftijd is Montessorionderwijs geschikt?

Maria Montessori ging uit van een opvoedingsvisie die meteen vanaf de geboorte inzet. Op de scholen heeft zij haar ideeën toegepast bij peuters vanaf 2½ jaar. Met succes pasten haar navolgers deze methode toe op basisscholen en het voortgezet onderwijs. Door de individuele begeleiding van de leerkracht is het mogelijk om een kind op elk gewenst moment over te laten stappen naar het Montessorionderwijs. Op Montessorischool “De Boog” zijn we gewend om te gaan met kinderen die uit een ander type onderwijs alsnog overstappen op het Montessorisysteem.

Is het Montessorionderwijs geschikt voor elk kind?

Door de grote mate van individuele begeleiding kan ons onderwijs ieder kind goede leer-mogelijkheden bieden: Een rustig en stil kind heeft een andere benadering dan zijn meer beweeglijke groepsgenoot. Het kind dat zich moeilijk kan concentreren krijgt een begeleiding die gericht is op verbetering van de werkhouding.

Het Montessorionderwijs kan voor ieder kind zoeken naar de beste manier waarop het zich op school kan ontwikkelen. De leerkrachten en kinderen zijn gewend om te gaan met allerlei verschillen. Kinderen vallen bij ons niet uit op gedrag en of leerprestaties. Tolerantie is bij ons een belangrijke waarde en pestgedrag komt bij ons dan ook veel minder voor dan in vergelijkbare leeftijdscategorieën op andere types onderwijs. Bovendien pakken we vanuit onze filosofie pestgedrag echt aan vanuit het specifiek door de school ontwikkelde pestprotocol.

Komt door de individuele benadering van het onderwijs de sociale opvoeding in voldoende mate op gang?

Doordat er kinderen van verschillende leeftijden in een groep bij elkaar zijn, kunnen de oudere kinderen de jongere kinderen helpen. Zo leren de jongere kinderen ook om hulp te vragen aan de oudere kinderen. Veel van de leermiddelen worden ingezet om kinderen samen te laten werken. Van een bepaald soort materiaal zijn er maar een of twee stuks in het lokaal aanwezig zodat het kind leert plannen en samenwerken. Door de leeftijdsopbouw in de groep, de sfeer en de materialen zullen kinderen ervaren dat het plezierig is om samen te werken en zich sociaal te gedragen. Kinderen werken in een Montessoriklas dan ook regelmatig samen in allerlei combinaties.

Zijn er jaarklassen?

Ja en nee, we werken we met groepen kinderen van verschillende leeftijden t.w. de onderbouw met 4- tot 6-jarigen, de middenbouw met 6- tot 9-jarigen en de bovenbouw met 9- tot 12-jarigen. Dit wordt in de eerste plaats gedaan met het oog op de sociale ontwikkeling van het kind.

Oudere en jongere kinderen werken met elkaar met alle verschillen die de kinderen met zich meebrengen. De kinderen leren met allerlei verschillen op een positieve wijze om te gaan. Op die manier is er geen kans op het ontstaan van meer- of minderwaardigheidsgevoelens. Bovendien inspireren kinderen van verschillende leeftijden elkaar vanwege hun grote verscheidenheid in ontwikkelingsstadia.

De echte vluggerds hoeven zich niet te vervelen, de kinderen die meer tijd nodig hebben hoeven zich niet voortdurend zenuwachtig te maken dat ze hun werk weer niet af krijgen. Ieders eigen aard en aanleg worden gerespecteerd. Het kind krijgt de kans om op zijn manier en in zijn tempo voort te gaan en zich te ontwikkelen zonder remmende frustraties.

Worden er dan wel eisen aan mijn kind gesteld?

Jazeker, we stellen eisen aan kinderen die onderling niet vergelijkbaar zijn. Vanuit de observatie stellen we individuele eisen aan het kind afhankelijk van werktempo en het lerend vermogen.

Krijg ik als ouder voldoende objectieve informatie over de ontwikkeling?

Twee keer per jaar bieden wij een schriftelijk verslag aan over de vorderingen van uw kind. Dat resultaat van dat verslag zijn gebaseerd op:

- De observatie van de leerkracht.
- De minimumdoelen van de school.
- De resultaten van het gemaakte werk..
- De resultaten van de methodegebonden toetsen
- De resultaten van het genormeerde leerlingvolgsysteem van het CITO
- De resultaten van het sociaal emotionele volgsysteem van “De Boog.”

Wij zijn vooral geïnteresseerd in de persoonlijke ontwikkeling van het kind, in onze beleving is dat beïnvloedbaar en richten we ons onderwijs daarop in. Het gehanteerde CITO leerlingvolgsysteem brengt die persoonlijke ontwikkeling precies in kaart van groep op het gebied van de basisvaardigheden en biedt daarnaast inzicht in de relatie tot de algemene norm. Vanwege de doorgaande lijn in ons onderwijs volgen we de kinderen vanaf groep 1 t/m groep 8.

Deze algemene norm geeft een indicatie de vorderingen van uw kind in relatie tot andere kinderen en kan in die zin belangrijk zijn bij bijvoorbeeld de keuze voor een school voor voortgezet onderwijs. Het geeft ook inzicht indien u wilt weten waar uw kind staat in relatie tot andere kinderen. De kinderen hebben vanuit pedagogische redenen geen inzage in het genormeerde leerlingvolgsysteem.

Hoe worden de diverse groepen samengesteld?

De bedoeling is om zo evenwichtig mogelijke groepen te krijgen. Daarbij houden wij rekening met:

- Een evenredig aantal jongens en meisjes
- Een evenredig aantal kinderen uit de diverse leeftijdsgroepen.
- Een evenredig aantal kinderen met specifieke aandacht.
- De aanwezigheid van vrienden of vriendinnen.

Hoe is de aansluiting tussen de verschillende groepen?

Juist bij het Montessorionderwijs verloopt de overgang tussen de diverse groepen welhaast ongemerkt. We werken niet met overgangen per leerjaar en dit houdt in dat we op de hele school dezelfde begeleiding, notatie en leermaterialen hanteren. De kinderen gaan bij de overgang naar de volgende groep gewoon verder waar ze gebleven zijn. Ze zijn dan ook gewend vanuit een doorgaande leerlijn te werken. De oudste kinderen van de voorgaande bouw mogen al regelmatig naar de nieuwe bouw gaan om te wennen en raken op die manier al heel vertrouwd met hun toekomstige omgeving.

Blijft een leerling een paar jaar bij dezelfde leerkracht?

Ons uitgangspunt is om de kinderen minstens twee jaar bij dezelfde leerkracht te laten en in de praktijk lukt dit goed. Het grote voordeel hiervan is, dat beiden elkaar goed leren kennen.

Mag op een Montessorischool een kind zomaar doen waar het zin in heeft?

Een kind kan niet ongebreideld doen waar het op dat moment zin in heeft. Dat zal het ook niet doen want er heerst een duidelijke structuur op onze school, waarbinnen het kind keuzes maakt. De leerkracht let er op dat die keuze in verhouding staat tot de ontwikkeling van het kind. Leerkracht en kind doen dit gezamenlijk vanuit een prettig pedagogisch klimaat, waarin normen en waarden een belangrijke plek hebben. Een norm is bijvoorbeeld om niet de makkelijke of juist de (te) moeilijke werkjes te pakken maar een werkje op niveau te kiezen. Het leren en zich ontwikkelen heeft een centrale rol binnen het pedagogische klimaat van de school.

De leerkracht richt zich op het ontdekken van de capaciteiten van het kind. Het kind wordt uitgenodigd deze capaciteiten zoveel mogelijk te benutten en hier zelf invulling aan te geven. Er worden dus

grenzen gesteld aan de vrijheid en die grenzen worden bepaald door wat wenselijk is voor het kind of voor de groep.

Over het begrip ‘vrijheid’ is veel te zeggen omdat het nauw samenhangt met het hanteren van waarden en normen. We praten in dit kader dan ook bij voorkeur over “vrijheid in gebondenheid”. In onze visie leidt een ongelimiteerde vrijheid tot losbandigheid en uiteindelijk tot een ongewenste chaos.

Wie bepaalt het tempo waarin de kinderen werken?

Het kind werkt in z’n eigen tempo en de leerkracht let er op dat dit in overeenstemming is met de mogelijkheden van het kind en stimuleert waar dat nodig is. Kinderen moeten ook wel eens in hun ongebreidelde drang tot leren op een ander spoor gezet worden.

Krijgen de kinderen alleen aparte lesjes?

In het Montessorionderwijs worden zowel algemene lesjes aan een groepje als individuele lesjes gegeven. Het kind krijgt van de leerkracht lesjes aangeboden in diverse vormen. Centraal bij ons staat het kind dat altijd weer extra lesjes kan vragen als het daar behoefte aan heeft. In samenwerking met de leerkracht ontwikkelt het kind zich op niveau.

De leerkracht houdt nauwgezet bij of het kind wel voldoende en gevarieerd lesjes vraagt en of de vorderingen in overeenstemming zijn met de mogelijkheden. Leerkrachten wachten daarbij niet ongelimiteerd af tot een kind een lesjes vraagt, maar bieden regelmatig lesjes aan om de ontwikkeling van het kind te stimuleren. De leerkracht maakt rondes door de klas waarbij lesjes ook gecombineerd worden gegeven aan andere kinderen.

Wat is de maandsluiting?

De maandsluiting is een evenement waaraan alle leerlingen deelnemen. Iedere klas bereidt een “act” voor om die te presenteren met een klas of een groepje kinderen. Door het inzetten van de geluidsinstallatie kunnen kinderen ook verhaaltjes en gedichtjes voorlezen of bijvoorbeeld poppenkast spelen. Het is een sociaal gebeuren waarbij de kinderen voor elkaar en de leerkrachten optreden en zichzelf leren presenteren aan een wat grotere groep.

Door de kleinschaligheid van de school voeren we de maandsluiting uit met de hele school!! Het is een fantastisch gezicht om al die leeftijdsverschillen bij elkaar te zien in een voorstelling vanaf kleuters tot “bijna brugklassers”. Door de beperkte ruimte kunnen we helaas geen ouders uitnodigen.

Hebben de Montessorileerkrachten een speciale opleiding gevolgd?

Alle leerkrachten hebben een opleiding gevolgd tot leerkracht basisonderwijs. Daarnaast is door bijna alle leerkrachten een aanvullende Montessori-opleiding gedaan. Deze leerkrachten zijn de begeleiders van de leerkrachten die het diploma (nog) niet hebben in een junior/senior verhouding.

Hoe is de aansluiting naar het voortgezet onderwijs?

De keuze naar het voortgezet onderwijs wordt gemaakt in goed overleg tussen ouders en leerkrachten. Hierbij staan de individuele mogelijkheden en de belangstelling van uw kind voorop. Het advies van de school komt tot stand op grond van ervaringen met de leerling gedurende de afgelopen jaren. We kennen de kinderen goed en zijn in staat om een helder advies te formuleren. Een Cito eindtoets heeft daar nauwelijks invloed op. Onze kinderen bezoeken alle vormen van het voortgezet onderwijs. Voor de uitstroom verwijzen we naar de schoolgids.

De kinderen blijken het in het voortgezet onderwijs bijzonder goed te doen. Ze kunnen zelfstandig hun werk en tijd indelen en zijn echt in staat om hun vrijheid te hanteren. Ze vallen op door hun initiatiefrijke houding en ontwikkeld gevoel voor hun persoonlijke ontwikkelingsplan.

Hoe worden kinderen met specifieke leerproblemen opgevangen?

Er zijn kinderen bij wie het leren moeizaam of juist erg gemakkelijk verloopt. Ons beleid is om deze kinderen zo jong mogelijk te onderkennen. Zodra dit wordt opgemerkt, wordt het kind in onze begeleiding “een kind met speciale aandacht” en krijgt het de ondersteuning die het nodig heeft.

De interne begeleidster van de school stelt dan een specifiek handelingsplan voor het “kind met speciale aandacht” samen, wat het kind in de klas in overleg met de klassenleerkracht uitvoert. De leerkracht en de Intern begeleidster van de school houden de vorderingen nauwkeurig in de gaten en leggen dit ook vast op een zorgformulier. Kinderen met speciale aandacht vallen niet bijzonder op, omdat alle kinderen immers aan allerlei verschillende werkjes werken in de klassen.

Wordt er ook Engels gegeven?

Engels is inmiddels niet meer weg te denken uit onze maatschappij. We vinden het van belang om de kinderen in aanraking te brengen met de Engelse taal als wereldtaal. Daarom krijgen de kinderen van de bovenbouw de Engelse taal aangeboden. We maken gebruik van individueel te verwerken ceederoms op de computer, groepslesjes gericht op uitspraak, het zingen van Engelse liedjes en het lezen en verwerken van Engelse boekjes.

Kinderen die buitengewoon goed op school presteren blijken regelmatig te kiezen voor tweetalig voortgezet onderwijs, waar de instructie van de diverse vakken in het Engels wordt gegeven. (T.T.O.stroom).

Past het concept van de computer wel in het Montessorionderwijs?

Computers passen bij uitstek in het Montessorionderwijs en vormen dan ook een geïntegreerd onderdeel van het onderwijsleerpakket. Door onze individuele werkwijze op allerlei niveau's wordt de computer als leermiddel al gedurende enige jaren ingezet. We gebruiken de computer bij het aanvankelijk lezen, het Engels, alle vormen van wereldoriëntatie, computertaal voor kinderen (LOGO) en natuurlijk ook voor specifieke remediërende programmatuur gericht op onze kinderen met speciale aandacht. Zo wordt het gebruik van de traditionele naslagwerken als de encyclopedie, het woordenboek en de atlanten steeds meer vervangen door educatieve software en het internet.

Hoe wordt het bewegingsonderwijs gegeven?

De groepen 3 t/m 8 hebben gym van een gymleerkracht in het gymnastieklokaal. De onderbouw doet iedere dag spelletjes en gymnastiek in haar eigen speelplaats of buiten op de eigen kleuterspeelplaats. Daarnaast stimuleren we de kinderen om lid te worden van een sportclub. Nieuw Vennep kent vele actieve sportverenigingen, die de school regelmatig bezoeken met hun specifieke sport tijdens toernooien en workshops.

Is er ook een algemene sportdag?

Ieder jaar wordt er een sportdag georganiseerd waaraan alle kinderen meedoen. Allerlei onderdelen van bewegen komen dan aan de orde. Daarnaast zijn er groepsspelletjes bij het doorlopen van een spannend parcours. De samenstelling van een sportgroepje bestaat uit de leeftijdsgroepen van 6 t/m 12 jaar. Ook kinderen die niet heel sportief zijn beleven op die manier een heerlijke sportdag. De kleutergroepen 1 en 2 hebben op dezelfde dag en hetzelfde terrein een sportdag maar met kleuteronderdelen. Het is een gezamenlijke activiteit van groep 1 t/m groep 8 die echt past bij onze kleinschalige school.

Is er schoolzwemmen?

Voor leerlingen uit groep 2 en 3 is er de mogelijkheid om deel te nemen aan het schoolzwemmen. Eenmaal per week vertrekken de kinderen met een touringcar naar De Estafette in Nieuw Vennep. Daar krijgen de kinderen zwemles van gediplomeerde zweminstructeurs en kunnen ze hun zwemdiploma's en brevetten behalen.

Hoe zit het met Beeldende Vorming?

Natuurlijk besteden we hier ook aandacht aan. De school beschikt over een specifiek *Bevo* lokaal waar de kinderen regelmatig werken onder begeleiding van een vakleerkracht.

Zijn er ook schoolreisjes?

Door de diverse leeftijdssamenstellingen in de groepen vinden we het belangrijk om aan het begin van het schooljaar met schoolreisje te gaan. Op die manier leren de kinderen elkaar kennen buiten de

directe schoolomgeving. De onderbouw en de middenbouw gaan een hele dag en de bovenbouw gaat drie dagen op schoolreisje.

Worden er daarnaast nog excursies gehouden?

Naast het schoolreisje houden we ook regelmatig excursies. Zo bezoeken we een bedrijf, een gemeentehuis, een museum of een andere specifieke activiteit. Voorbeelden uit het verleden zijn bezoeken aan het Scheepvaartmuseum, de Olmenhorst, de Cruquius, het Instituut voor de Tropen enz.

Zijn er schooltuintjes aan de school verbonden?

We hebben aan de achterkant van de school een stukje grond tussen de lokalen in. Daar krijgt elk kind van groep 5/6 een stukje tuin waar groenten en bloemen gezaaid en geoogst worden. Dit is met name een aspect van het ontwikkelen van de 'Zorg Voor De Omgeving'. De oogst wordt door de kinderen trots mee naar huis genomen.

Wat is de betekenis van het continuurooster?

Op onze school blijven de kinderen vanaf 's morgens tot het eind van de schooldag in de veilige schoolomgeving m.u.v. de woensdagmiddag en voor de kinderen van groep 1 t/m 4 ook de vrijdagmiddag. De kinderen van 1 t/m 4 hebben op vrijdagmiddag geen school. Om 12.00 uur eten de kinderen onder leiding van hun klassenleerkracht en een overblijfkracht in hun eigen klas. Na de lunch is er een pauze waarin de kinderen heerlijk buiten kunnen spelen.

Ik zie veel planten in de klassen, heeft dat een speciale bedoeling?

Het verzorgen van planten is een onderdeel van de "Zorg Voor De Omgeving". Dit is belangrijk in het Montessorionderwijs. Het geeft bovendien fleur en sfeer aan het lokaal. Kinderen wordt al vroeg aangeleerd zorg voor hun omgeving te hebben, waardoor deze uitnodigend en aantrekkelijk blijft.

Waarom geven kinderen en leerkrachten elkaar een hand bij aankomst en vertrek?

Dit is niet alleen maar uit gewoonte of uitsluitend een beleefdheidsgebaar. Het is een uiting van de persoonlijke relatie die er bestaat tussen leerkracht en kind. Het is bovendien een duidelijk moment waarop ieder iets aan de ander kwijt kan, bijvoorbeeld een vraag of een mededeling. Het biedt de leerkracht ook de gelegenheid voor een persoonlijk woordje naar uw kind toe voordat het aan het werk gaat. Na het geven van een hand, zetten de kinderen hun plantje in de vensterbank en kiezen vervolgens een werkje. Dit noemen wij het "*handje, plantje, kleding, werkje, rust*" principe, een dagelijks terugkerend ritueel.

Krijgen de kinderen ook huishoudelijke opdrachten?

Elk kind zorgt voor het schoon en ordelijk houden van een lokaal. Allerlei taakjes als: het vegen van de vloer, het netjes leggen van het materiaal in de kasten en het opruimen van het keukentje is uitgewerkt in taken. Dit versterkt het verantwoordelijkheidsgevoel voor de directe omgeving van het kind.

Als mijn kind voor het eerst naar de school gaat, wat moet hij/zij dan meebrengen?

Voor de onderbouw:

- Pauzehapje, bij voorkeur fruit.
- Een lunchpakket.
- Voor de gymlessen een zak of tas met gym schoenen en sportkleding (bij voorkeur gemerkt.)
- Het meenemen van eigen speelgoed is van school uit gezien niet nodig en daarmee minder gewenst. Een uitzondering is natuurlijk het meenemen van speelgoed na de verjaardag en eventueel een knuffel voor de kleuters gedurende hun wenperiode

Daarnaast:

- Een plantje
- Een tandenborstel en tandpasta mag

Voor de middenbouw:

- Pauzehapje, bij voorkeur fruit
- Een lunchpakket
- Gymkleding, sportschoenen en een handdoek
- Een plantje
- Een tandenborstel en tandpasta mag

Voor de bovenbouw:

- Pauzehapje, bij voorkeur fruit
- Een lunchpakket
- Gymkleding, sportschoenen en een handdoek

Hoe worden de ouders betrokken bij wat er op school gebeurt?

U bent altijd welkom na schooltijd, we hebben een “open structuur” en stellen ouderbezoek op prijs. Indien u wat langer wilt spreken met de leerkracht, maakt u dan even een afspraak i.v.m lopende activiteiten, andere afspraken of bijeenkomsten.

Hoe is de informatieverstrekking georganiseerd?

Kijkavonden:

We stellen tweemaal per jaar de school een paar uur open (de zgn. kijkavond). Uw kind leidt u dan rond, geeft u lesjes en biedt u inzicht in het gemaakte werk in de klas. De leerkrachten zijn beschikbaar voor een nadere toelichting.

Informatie over de vorderingen:

Tweemaal per jaar zijn er de oudergesprekken. De bedoeling van deze gesprekken is met u van gedachten te wisselen over de ontwikkelingen van uw kind. We hanteren een uitvoerige schriftelijke verslaggeving, die de basis vormt voor het oudergesprek. We informeren u zowel over de individuele ontwikkeling van uw kind als de ontwikkeling van uw kind ten opzichte van de algemene norm.

Informatie in het algemeen:

- De vergaderingen van de ouderraad.
- De vergaderingen van Medezeggenschapsraad.
- Speciale thema-avonden voor ouders.
- Diverse nieuwsbrieven.
- Mededelingen op de borden.
- Specifieke berichtgevingen middels brieven.
- Informatie wordt ook op het internet geplaatst, voor zowel de huidige ouders als om toekomstige ouders inzicht te geven in het reilen en zeilen van onze school.
- schoolorganen, commissies en werkgroepen als daar zijn: Zorg Voor De Omgeving, Overblijfcommissie, Zwembegeleiders.
- Specifieke klassen ouderavonden aan het begin van het jaar waarin allerlei wetenswaardigheden besproken worden.

Wat is een klassenouder?

Iedere klas heeft een klassenouder die door de leerkracht gevraagd wordt tijdens de klassenouderavond. Deze ouder helpt de leerkracht bij het organiseren van diverse activiteiten zoals het Sinterklaasfeest, het Kerstdiner enz.

Hebben de ouders ook medezeggenschap?

Sinds 1 febr. 1982 geldt voor het gehele basisonderwijs de Wet op de Medezeggenschap Onderwijs (W.M.O.) Dit betekent dat iedere basisschool een medezeggenschapsraad heeft, waarin ouders en leerkrachten evenredig zijn vertegenwoordigd. Deze raad behartigt de belangen van de school in overleg met de directie en het bestuur. Onze school telt zes mr leden, drie uit de ouder- en drie uit de leerkrachtengleding.

Is Montessorionderwijs elitair onderwijs?

Er is niets elitairs aan onze vorm van onderwijs, Maria Montessori is begonnen met kinderen uit kazernewoningen in de armste volksbuurten van Rome. In ons land zijn er openbare en bijzondere Montessorischolen, die in allerlei wijken zijn gehuisvest.

We merken dat ouders gemotiveerd voor onze type onderwijs kiezen, waardoor we gezinnen hebben uit de gehele Haarlemmermeer en zelfs uit randgemeentes als Lisse, Hillegom en Leimuiden. We zijn de enige openbare Montessorischool binnen de Haarlemmermeer.

Moet een Montessorischool aan dezelfde eindtermen voldoen als andere vormen van basisonderwijs?

De overheid heeft bij het beraad in Scheveningen in 1993 een aantal kerndoelen gesteld, waaraan elke school dient te voldoen. Een Montessorischool moet ook aan diezelfde kerndoelen voldoen.

Wie controleert die kerndoelen in de praktijk?

De inspectie toetst het schoolplan, de schoolgids en de kerndoelen aan de praktijk van de school. Voor het Montessorionderwijs gelden dezelfde normen om de kwaliteit van het onderwijs te bepalen als voor welke school dan ook. De wijze waarop die normen behaald worden verschilt natuurlijk van het klassikale onderwijs.

Wanneer heeft de school een dergelijk inspectiebezoek voor het laatst gehad?

In 2008 bezocht de rijksinspecteur voor het basisonderwijs onze school. De inspecteur kwam tot de conclusie dat wij kwalitatief uitstekend onderwijs bieden in een prettig en veilig pedagogische klimaat. De kinderen presteren uitstekend en stromen op niveau door naar het voortgezet onderwijs.

Dit boekje geeft antwoord op de meest gestelde vragen, maar ik heb toch nog een paar vragen.

Dat verbaast ons niet echt, dit boekje is bedoeld om in redelijk kort bestek praktische informatie te geven op de meest gestelde vragen. Sommige antwoorden zijn daarom niet volledig en u kunt ook nog vragen hebben die niet aan bod zijn gekomen.

In een gesprek kunnen we hier nader op ingaan, bijvoorbeeld tijdens de rondleiding door de school. Een en ander is dan ook wat beter inzichtelijk te maken in de concrete klassensituatie.

Is er meer informatie over het Montessorionderwijs?

Allereerst kunnen we u wijzen op het blad "Montessori Mededelingen" uitgegeven door de Nederlandse Montessori Vereniging. Het correspondentieadres is: Postbus 302, 1170 AH Badhoevedorp. Verder kunnen wij u verwijzen naar het internet waarop zeer veel informatie te vinden is over het Montessori onderwijs in en buiten Nederland.

Literatuurlijst

- Dr. Maria Montessori: Aan de basis van het leven (de absorberende geest).
- Dr. Maria Montessori: Het geheim van het kinderleven.
- Dr. Maria Montessori: De methode (de ontdekking van het kind).
- Dr. Maria Montessori: The child in the family.
- Dr. Maria Montessori: The child, society and the world.
- Dr. Maria Montessori: Education and peace e.a.

- Dr. Maria Montessori: Enkele opmerkingen over de antropologie van de Montessorioopvoeding.
- A.M. Moorman: Montessori Concreet (herziene druk).
- Ineke Roorda: Kiezen voor 'Montessori'?
- Fred Kelpin: Montessori-basisonderwijs praktijk en theorie.
- R. van Dijk: Voortgezet Montessori Onderwijs, Theorie en Praktijk.
- Daan Lokhorst: Leren en laten leren. Opvoeding tot zelfstandigheid in het voortgezet onderwijs.
- Rita Kramer: Maria Montessori, a biography.

Onderstaand brochures zijn uitgegeven door de Nederlandse Montessori Vereniging:

- David Elkind: Piaget Montessori.
- T.J. Hoeksma: Relatieaspecten in het Montessorionderwijs.
- Montessorimateriaal: Meer dan een didactisch hulpmiddel.
- Differentiatie in het Montessorionderwijs.
- Montessori in perspectief.
- De Montessoriklas: Leer- en leefgemeenschap.
- Leerkracht en leermiddel.
- De overgang naar de basisschool volgens de Montessorimethode.